

GÃY XƯƠNG TRỂ EM

LÝ DO HỌC TẬP

- Gãy xương là một chấn thương thường gặp nhất của trẻ em.
- Bộ xương trẻ em là bộ xương đang phát triển:
 - + Rất khác biệt so với người lớn
 - + Lứa tuổi khác nhau: khác nhau

MỤC TIÊU HỌC TẬP

- Liệt kê các dạng gãy xương thường gặp ở trẻ em.
 - Phân loại gãy bong sụn tiếp hợp ở trẻ em.
- Nhận diện sự khác nhau giữa gãy xương người lớn và trẻ em.
- 4 Phân tích các nguyên tắc điều trị gãy xương trẻ em.

Bé nữ, 2 tuổi, được bà ngoại đưa đến khám

Bà ngoại khai là: cách đây 2 ngày ba mẹ chở bé đi bằng xe máy thì bị té xe. Sau té, bé được đưa vào bệnh viện tỉnh, chẩn đoán là: gãy kín 1/3 giữa xương đùi Trái, bé được bó bột.

Nhưng bà ngoại khi nhìn thấy X quang xương đùi T sau bó bột thì lo lắng vì thấy xương bé còn lệch

Image: Control of the con

CA LÂM SÀNG 1

BS ở bệnh viện tỉnh giải thích với bà là:

" Ở trẻ em mình không cần nắn chỉnh hoàn hảo vì xương trẻ em có khả năng tự điều chỉnh"

Các bạn hiểu khả năng tự điều chỉnh là gì? Khả năng này phụ thuộc vào các yếu tố nào?

BS phòng khám tận tình đưa cho bà xem bảng các di lệch chấp nhận được trong gãy xương đùi ở trẻ em

MỨC ĐỘ DI LỆCH CHẤP NHẬN CỦA XƯƠNG ĐÙI			
TUÕI	TRONG- NGOÀI (ĐỘ)	TRƯỚC-SAU (ĐỘ)	CHÒNG NGẮN (MM)
0-2	30	30	15
2-5	15	20	20
6-10	10	15	15
>10	5	10	10

Các bạn có nhận xét gì khi nhìn qua bảng này không?

Sau 6 tuần chụp X quang lại

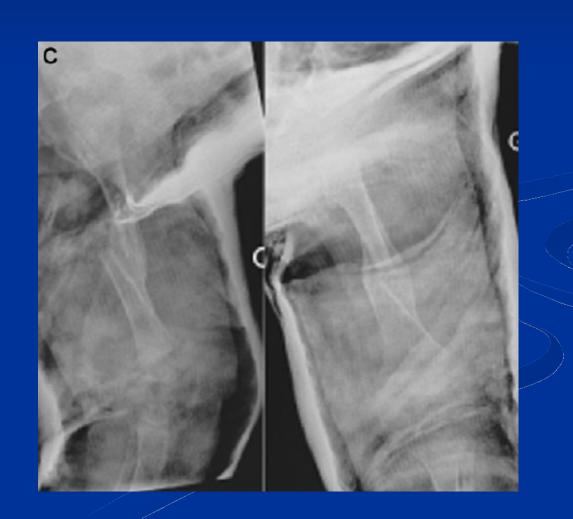

Image: Control of the con

CA LÂM SÀNG 1

Thấy xương bé đã lành nên được cắt bột.

Bà ngoại vui mừng nhưng cũng còn lo lắng nên hỏi bác sĩ:

"Xương bé đã lành nhưng thấy xương chưa thẳng lại. Khi nào xương bé mới chỉnh lại được vậy bác sĩ"

Các bạn trả lời giùm bác sĩ được không?

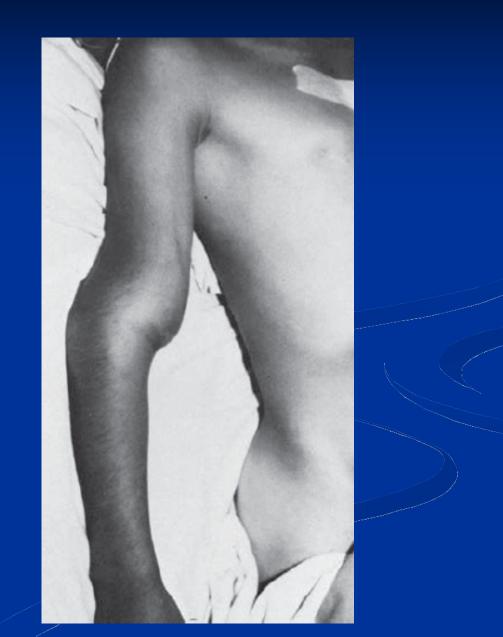
Bé nam, 5 tuổi, đến khám vì sưng đau khuỷu Phải sau té chống tay.

Mẹ bé khai rằng: cách 30 phút, bé chạy giỡn với em trong nhà, bị vấp ngã té chống tay Phải. Sau té, bé đau khuỷu, không cử động được tay Phải. Mẹ nói khuỷu bé bị sưng, bằm nhiều nên đem bé đến khám cấp cứu liền.

Tiền căn: bé hoàn toàn khỏe mạnh.

Khi đến phòng cấp cứu, bé được thăm khám bởi 1 vị bác sĩ đã lớn tuổi, tóc bạc phơ. Vị bác sĩ từ tốn nhìn tay bé:

Rồi an ủi người mẹ đang vô cùng lo lắng và buồn bả: "Chị đừng lo lắng quá, bé bị gãy xương rồi, nhưng loại gãy này là thường gặp nhất ở trẻ em...."

Bạn có biết 3 loại gãy xương nào thường gặp nhất ở vùng khuỷu của trẻ em ?

"Loại gãy này có tên là gãy trên 2 lồi cầu xương cánh tay, rất thường gặp ở trẻ từ 5-7 tuổi nhưng hiếm khi gặp ở người lớn"

Mẹ bé chợt nhớ con mình đúng 5 tuối và buột miệng hỏi: "Sao người lớn mình ít gặp, còn trẻ em mình hay gặp từ 5 đến 7 tuổi vậy bác sĩ"

Bs từ tốn quay sang bộ xương bên cạnh và giải thích...

Các bạn có thể giải thích giùm cho BS được không?

Có 2 bạn sinh viên Y4 đang thì thầm:

"Sao bác ấy lại dám nghĩ là gãy xương nhỉ trong khi chưa khám kĩ càng gì bé đó cả. Lại cho biết luôn là gãy trên 2 lồi cầu luôn mới ghê chứ" 1 bạn nói

Bạn còn lại chau mày:

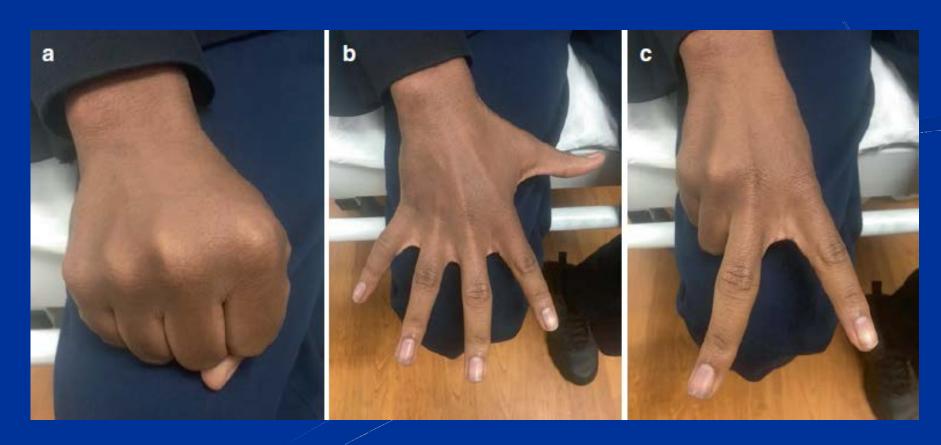
"Bé này tay có biến dạng mày ạ. Nhưng mà thấy giống trật khuỷu quá mà bác đó nghĩ là gãy xương và giải thích với mẹ bé vậy ta"

Vị bác sĩ già nghe thấy và nói 2 bạn sinh viên Y4: " Ở trẻ em tuổi này rất ít khi gặp trật khớp các em" 2 bạn sinh viên trầm ngâm, các bạn có thể giải thích giùm 2 bạn ấy?

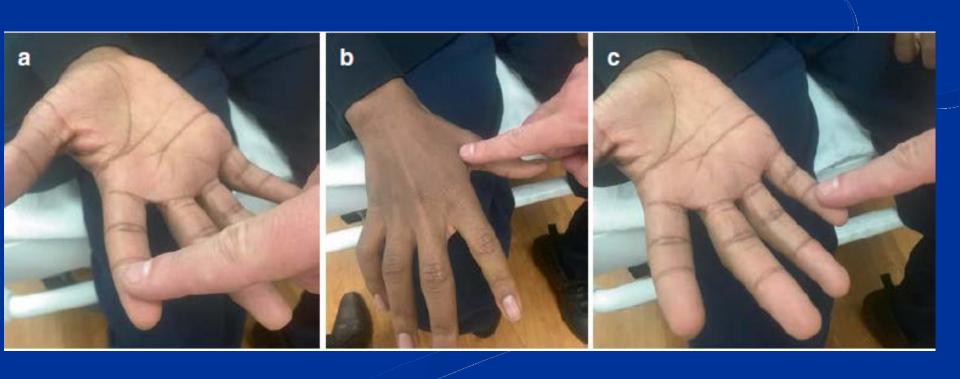
Image: section of the context of the con

CA LÂM SÀNG 2

Vị bác sĩ tiến tới bé đang khóc lóc đòi mẹ. Bác sĩ hỏi bé biết chơi oẳn tù tì không, rồi cùng chơi với bé. Vị bác sĩ già thua liên tục trong tiếng cười khúc khích của bé

Vị bác sĩ nhẹ nhàng sở các vị trí trên bàn tay bé trong khi chơi

Phòng cấp cứu đông đúc, ngập tràn người, mọi người sốt ruột và đâu đó nghe tiếng than thở:

"Ôi, ông bác sĩ già này chắc lẩm cẩm, giờ này mà còn chơi oẳn tù tì với con nít"

Bạn sinh viên Y4 nghe thấy được và nhanh trí giải thích với mọi người:

"Dạ, bác sĩ đang khám cho em bé nhỏ đấy ạ. Mọi người đừng sốt ruột ạ"

Bạn có biết vị bác sĩ kia đang khám gì trong các hình a,b, c tương ứng?

BS làm cái giếng khi chơi oẳn tù tì, nhưng tay P bé không làm được giống tay T, bé không tê các ngón tay P.

Bạn SV Y4 đứng bên cạnh ghi nhanh chẩn đoán lâm sàng của bé vào sổ tay của mình.....

Các bạn có biết bạn đó đã ghi những gì không?

Sau khi khám cẩn thận và không phát hiện thêm bất thường gì, bé được nẹp cố định tạm rồi đi chụp X quang

Vị bác sĩ già khi xem xong X quang, mới hỏi bạn SV Y4:

"Em biết bé té tay chống tư thế nào không?"

Và hỏi bạn còn lại:

"Em hãy nói 3 điểm khác nhau ở gãy trên 2 lồi cấu kiểu duỗi và kiểu gấp ?"

Các bạn trả lời giùm 2 bạn đó được không ?

Ħ

CA LÂM SÀNG 2

Mẹ bé lo lắng hỏi vị bác sĩ:

" Dạ, con tôi bây giờ phải điều trị sao đây bác sĩ"

Bác sĩ giải thích rằng:

"Bé đúng là bị gãy trên 2 lồi cầu xương cánh tay P độ III (theo Gartland) tổn thương TK gian cốt trước nên bây giờ....."

Các bạn có thể tiếp lời vị bác sĩ này được không?

Image: Control of the con

CA LÂM SÀNG 3

Bé nam, 12 tuổi, đến khám vì sưng đau vùng gối Trái sau khi đá banh té

Bé khai rằng: cách đây khoảng 1 giờ bé đá banh với các bạn thì bị vấp trái banh té đập gối T. Sau té, bé rất đau, sưng vùng gối T và không đi lại được.

Bé trước đây hoàn toàn khỏe mạnh.

Bạn sẽ khám bé theo trình tự như thế nào ?

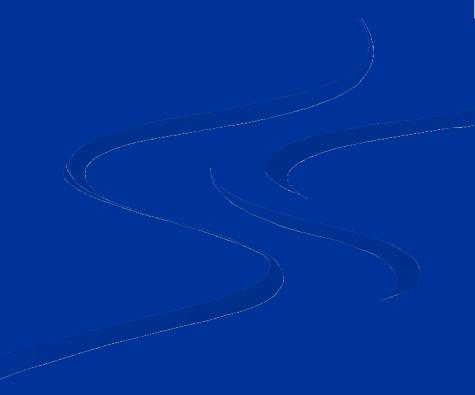

Chẩn đoán xác định của bé là gì?

Vì sao ở trẻ em 6- 12 tuổi sụn tiếp hợp là điểm yếu dễ xảy ra gãy xương?

Bé được điều trị như thế nào ?

Sau mổ, bé hết đau. Nhưng gia đình lo lắng là:

"Gãy xương kiểu này có ảnh hưởng đến chiều cao của bé sau này không ?"

Các bạn có thể giải thích cho gia đình không?

Đang ngồi phòng khám chỉnh hình nhi, vị bác sĩ già có 1 người cha bé 6 tuổi lo lắng nói:

"Bác sĩ ơi, con tôi bị té cách đây 1 ngày. Bé bị đau vùng cẳng tay bên Trái. Tôi cho bé đi đến phòng khám tư khám. Tại đây con tôi được chụp Xquang"

Người cha nói tiếp:

"Tôi chỉ thấy bé bị nứt xương à. Nhưng mà bác sĩ kia nói là gãy xương. Vậy là sao hả bác sĩ ?"

Bạn có thể giải thích giùm vị bác sĩ già không?

Vị bác sĩ già nói là:

"Đây là kiểu gãy thường gặp ở trẻ con nhưng hiếm gặp ở người lớn...."

Người cha thắc mắc hỏi:

" Tại sao vậy bác sĩ ?"

Bạn có biết vì sao không ?

Theo bạn, vị bác sĩ già sẽ điều trị bé như thế nào ?